

Helmikuu 2025

Silta

Tamperelainen
seurakuntalehti

siltalehti.fi

Joukko turkulaistaiteilijoita
synnytti musiikkiteoksen Kalevasta
Sivu A 19

TAMKin opiskelijat
suunnittelivat liikkuvaa
kuvaa kirkon seinään
A 10

Kuolindoula pyrkii läsnä-
olevaan kuuntelemiseen
ja auttaa myös läheisiä
A 12

Härmälän kirkko
tarjoaa näyttelytilaa
kuvataiteilijoille
A 14

Partioaktiivi
Henri Backman:

**”Olen saanut kasvaa itse
ihmisenä sekä antaa
kokemuksia monille nuorille.”**

Kunnioitus kuuluu kohtaamiseen

TAMMIKUUSSA TAMPEREELLA järjestetyt Diakonian ja kasvatuksen päivät päättyivät tärkeään tiedotteeseen, kun viisi Suomen evankelis-luterilaisen kirkon johtajaa julkaisi vetoomuksensa paremman keskustelukulttuurin puolesta. Paikallisia allekirjoittajia ovat piispa Matti Repo, Tampereen seurakuntien yhteisen kasvatuksen johtaja Heli Pruuki sekä diakonian ja yhteiskuntavastuun johtaja Ville Aalo.

Vetoomuksessaan he ovat huolissaan siitä, että koventunut kielenkäyttö ja vastakkainasettelu heikentävät yhteiskunnallista luottamusta ja turvallisuuden tunnetta. Ivallinen tai henkilöihin kohdistuva puhe voi loukata syvästi.

Erityisesti aikuisten ihmisten tulisi kantaa vastuuta omasta puhetavastaan ja käytöksestään. Myötätunto ja kunnioitus kuuluvat yhtä lailla niin arjen kohtaamisiin kuin yhteiskunnalliseen keskusteluunkin. Jokainen voi edistää turvallisuutta ja toivoa kanssakäymisessä.

Aikuiset ovat vastuussa myös siitä, millaista yh-

teiskuntaa ja tulevaisuutta rakennamme lapsille ja nuorille.

SIKSI ONKIN ERITYISEN HYVÄ, että helmikuun alussa alkanut Yhteisvastuukeräys tukee jälleen nuoria sekä Suomessa että maailmalla. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon hyväntekeväisyyskampanja ja välittämisen kansanliike järjestetään jo 75. kerran.

Nuoret tarvitsevat mahdollisuuden uskoa tulevaisuuteen ja rakentaa itselleen turvallinen ja hyvä elämä, taustasta tai olosuhteista riippumatta.

Yhteisvastuun kotimainen kumppani on tänä vuonna Suomen Partiolaiset, joka tekee tärkeää työtä lasten ja nuorten parissa. Se pyrkii kasvattamaan nuorista tasapainoisia, itsenäisesti ajattelevia ja vastuuntuntoisia yhteiskunnan jäseniä. Toiminnassa vahvistetaan yhteisöllisyyttä, tunnetaitoja sekä moninaisuuden ymmärtämistä.

Partio on kaikille avoin harrastus. Toiminnassa

ja päätöksenteossa noudatetaan yhdenvertaisuuden periaatetta.

Tärkeä ihanne on myös toisen ihmisen kunnioitus. Se tarkoittaa, että partiolainen ymmärtää ihmisten moninaisuutta ja edistää tasavertaisuutta. Partiolainen kunnioittaa toisen pyhää ja kaikkien vapautta uskontoon ja uskonnottomuuteen. Partiolainen tunnustaa, että jokaisella ihmisellä on luovuttamaton ihmisarvo.

Nämä hienot periaatteet antavat toivoa tulevaan. Nuori polvi on yleensä vanhempiaan fiksumpaa väkeä. On vielä mahdollista, että vihapuhe väistyy – tai ainakin vähenee.

Helmikuu | Tekstit: Teemu Paarlahti

Kuva: Tuula Vartiainen

Valo vaikuttaa

PÄIVIEN NYT PIDETESSÄ moni kokee elämän kevyemmäksi kuin marraskuussa. Valo vaikuttaa.

Myös uskomme ytimessä on valo. ”Minä olen maailman valo”, Jeesus sanoo. ”Ikuinen valo häntä valaiskoon”, pyydämme hautajaisissa. Puhumme ”Jumalan sanan valosta”.

Valo hoitaa, mutta myös paljastaa. Keväällä huomaa, että ikkunat pitää pestä. Jumalan sanan valo taas näyttää risaisen elämäni. Niin tehdessään se kutsuu minua parannukseen.

Jumalan valo paljastaa, mutta Jumala ei vaadi sellaista, mihin hän ei anna rohkeutta. Hänen valonsa on armollista. Hyvin vaikuttavaa.

”Älkää tuomitko ennenaikaisesti, ennen kuin Herra tulee.

Hän valaisee pimeyden kätköt ja tuo esiin sydänten ajatukset.”

(1. kirje korinttilaisille 4:5)

”Ei se ole valonarkaa, mikä yössä tapahtuu, vaan se mikä ei koskaan saisi tapahtua.”

Sylvi Kekkonen: Kiteitä

Tulevat pyhät 5.2.–5.3.2025

9.2. Antaa palaa!

Jumalan Sana vaikuttaa. Siinä on potkua. Miten osaisin olla olematta sen tiellä? (Matt. 13:24–30)

16.2. Ansaitsematonta

Monesti puhutaan ”ansaitsemattomasta armosta”, mutta muunlaista armoahan ei ole olemassakaan. Tasavaltamme kansalaisena minulla on monia oikeuksia, joihin voin vedota. Jumalan edessä en kuitenkaan kysy oikeuksiani, vaan armoa. (Ps. 18:2–7)

23.2. Minuunkin kylvetään

Millaista maata olen, mikä saa sydämessäni rehottaa? Pyhäpäivän evankeliumissa puhutaan siitä, miten Jumalan Sanan siemen kohottaa ihmisissä hyvää ja karua kamaraa. On taas aika miettiä itseäni. Seksagesima-sunnuntai on kilometritolppa Jerusalemin tiellä. Noin kuusikymmentä päivää pääsiäiseen. (Luuk. 8:4–15)

2.3. ”Vaikka minä puhuisin”

Rakkaus on tekoja. Laskiaissunnuntai saattelee Kristusta ristin tielle. (1 Kor 13)

Lepoa luonnossa
-kävely parittomina
viikkoina tiistaisin kello
10–11. Lähtö Pispalan
kirkolta. Matkalla
Godfulness-hartaus

Kuva: Tuula Vartiainen

Kalevan kirkon Katakombissa torstaisin kello 10–13.15 kokoontuvaa Päiväraamattukoulua vetää Armi Taponen, miehensä Urpon tukemana. Yhdyspappina toimii Tuomiokirkkoseurakunnan pastori Jukka Kuusisto.

Löytyykö Raamatusta yhä ammennettavaa?

PÄIVÄRAAMATTUKOULU on ollut osa Tampereen seurakuntien toimintaa jo 20 vuotta. Osallistujia on noin kolme-neljäkymmentä kerrallaan.

1 Missä on suosion salaisuus, Päiväraamattukoulua emännöivä Armi Taponen?

– Yhteinen ilo on viime aikoina tuntunut tunneta-sollakin. On into saada Raamatusta elämän evästä. Eri-laiset aiheet kiinnostavat.

– Monelle on etu, että toiminta on valoisana aikana. Myös yhteisöllisyyttä kaivataan. Sitä tarjoavat opetuksen liittyvä keskustelu, ruokailu sekä Jälkipalaveri ru-kouksineen, pohtimisineen ja ajankohtaisine asioineen.

– Päiväraamattukoulu ei sido osallistumaan aina, vaan voi tulla silloin, kun itselle sopii. Lisäksi on mah-dollista osallistua vain opetusosioon. Päiväraamattu-koulussa käy eläkeläisiä, mutta myös nuorempia.

– Väkeä mahtuu vielä lisääkin, uudet ovat kovasti tervetulleita.

2 Mistä kaikki alkoi, ja mikä on muuttunut?

– Jotain tuntui puuttuvan seurakuntien toimin-nasta, ja haluttiin saada vähän syvempää opetusta Raa-matusta. Tarja Astikainen otti asian sydämelleen.

– Itselläni on seitsemäs vuosi vetäjänä. Mieheni Ur-po on oivallinen tukija. Muita tukijoita löytyy kiitet-tävästi päiväraamattukoululaisten parista. Osa alussa mukana olleista on jo taivaan kodissa.

3 Miksi on tärkeää käsitellä Raamatun aiheita?

– Raamatun opetus ja tunteminen ohentuu: enää ei oikein tiedetä, mitä siellä todella sanotaan.

4 Kuinka Päiväraamattukoulu toimii?

– Opettajia on löytynyt, sekä seurakuntien työntekijöitä että sellaisia maallikkoja, jotka ovat omis-tautuneita Raamatun tuntemiselle. Omalla tavallaan on rikkaus, että on erilaisia opettajia. Kiinnostaa kuulla, mikä juuri heitä askarruttaa, ja herää into tutkia sitä lisää.

– Aiheesta riippuu, kuinka paljon siitä herää keskus-telua. Osallistujatkin voivat ehdottaa aiheita.

5 Mikä on ollut erityisen mieleenpainuvaa?

– Olemme ”Raamatun aarteita etsimässä”. Mat-kan varrella tulee erityisiä löytöjä ja ahaa-oivalluksia. Löytöjä voi myös jakaa eteenpäin.

– Minun näkemykseni on, ettei ole sunnuntai-kris-tillisyyttä, vaan kristillisyyttä koskettaa jokaista päivää. Haluan tutkia, miten saada sanan aihe koskettamaan arkielämää. Toivon näköala on nykyaikana erityisen tärkeä. Kaikki on Jumalan käsissä, vaikka nyt näyttää-kin pahalta. Rukousaiheistakin saa ammentaa paljon, ja rauhan toive on yksi rukousaiheista.

6 Millainen merkitys raamattukouluilla on seurakuntien toiminnassa, yhdyspappi Jukka Kuusisto?

– Raamattukoulu on yksi mahdollinen yhteyttä luo-va yhteisö, jossa ihmiset voivat yhdessä pohtia ja syven-tää tietämystään ja suhdettaan kristinuskoon. Samalla se on joillekin hyvä paikka toimia seurakunnassa vapaa-ehtoisena. Olen myös huomannut, että kävijöiden kes-kuudessa on syntynyt hienoja ystävyys-suhteita.

Asta Kettunen

Walk in -terapia laajeni lukioihin

Hatanpään ja Tampereen yhteiskoulun lukiot ovat ensimmäiset koulut Suo-messa, joissa opiskelijoille tarjotaan Walk in -terapiaa koulupäivän aika-na. Matalan kynnyksen lyhytterapiaan nuoret voivat tulla ilman ajanvarausta ja nimettöminä.

Walk in -terapia aloitettiin Tampe-reen seurakunnissa 2021, ja toiminta on laajentunut muualle Suomeen. Vuoden alusta käynnistynyt pilotti vie palvelun ensimmäistä kertaa lukioihin.

Palvelun suosio yllätti, kertoo TYK:ssa päivystävä nuorisotyönoh-jaaja **Mari Vuorisalmi**.

– Aloitimme toiminnan viime vii-kolla, ja ajatus oli, että käynnistämme sitä pikkuhiljaa kevään aikana. Emme ehtineet edes markkinoida toimintaa, kun asiakkaita alkoi jo tulla.

Yksi keskeinen syy tulla vastaan-otolle on Vuorisalmen mukaan ahdis-tus. Sen takaa löytyy monenlaisia syitä suoritus-paineista elämänhallinnan ky-symyksiin.

Vastaanottokäynti alkaa kysymyk-sellä: ”mistä meidän olisi tänään hyvä puhua, jotta sinulle tulisi toiveikkaampi olo”. Keskusteluja ei kirjata, ja käynti-kertojen määrän määrittää asiakas itse.

Walk in -terapiaa tarjoavat Tampe-reen seurakuntien ratkaisukeskeiset ly-hyterapeutit. Se on uskonnotonta ja avointa kaikille.

Palaute on ollut rohkaisevaa.

– Nuoret ovat ihmeissään siitä, että on palvelu, johon he voivat vain kävellä sisään. Nuoret ovat tottuneet siihen, et-tä aina pitää jonottaa ja odottaa kauan.

Vuorisalmi on kiitollinen lukioille siitä, että ne haluavat panostaa nuorten hyvinvointiin. Vaikka valtaosalla me-nee hyvin, erot nuorten välillä kasva-vat, ja myös hyvin pärjäävät kaipaavat tukea.

Eva Wäljas

Kuva: Asta Kettunen

Walk in -terapiaa on tarjolla Tykissä ja Hatanpäällä kolmena päivänä viikossa viisi tuntia kerrallaan.

Hotellitilojen kunnostus katkaisi kevyen liikenteen väylän Tampereen seurakuntien omistaman kiinteistön kohdalta Näsilinnankadulla.

Seurakuntien kiinteistön hotelliosan kunnostus vaikeuttaa jalankulkua

Hämeenkatu 28:n liikekiinteistön hotelliosan remontti aiheuttaa häiriöitä kevyelle liikenteelle, kun katualuetta on aidattu työmaan logistiikalle. Ainakaan pitempiaikaista sulkua auto-liikenteelle Näsilinnankadullakaan ei sen sijaan ole tulossa.

Hämeenkatu 28:n puoleinen porrashuone on työmaa-alueita. Kulku Hämeenkadun porrashuoneisiin on suljettu sisäkäytävällä. Seurakuntien talon tiloihin ja kerroksiin kuljetaan Näsilinnankatu 26:n pääovesta tai Kauppakadun rappukäytävästä.

Mummon Kammarin sisäänkäyntiin remontti ei vaikuta, mutta ainakin Kohtaamispaikka on suljettu 10.–13.2.

Vuokrasopimus hotelliosasta Forenomin kanssa päättyi vuoden 2024 lopussa. Hotellitoiminnasta vastaa jatkossa Uhandu, jonka kanssa on solmittu 17 vuoden vuokrasopimus.

Hotelli on toiminut kiinteistön 3–8 kerroksissa, mutta remontin jälkeen myös 9. kerros on hotellin käytössä.

Kunnostus kestää heinäkuun puoliväliin, mutta aikataulu täsmentyy kevään aikana. Sen kustannus hissien uusimisen kanssa on noin 4,3 miljoonaa euroa.

Lectio Divina -hartauksien sarja alkaa tuhkakeskiviikon jälkeen

Raamattua lähestytään mietiskellen paastonajan ekumeenisessa Lectio Divina -hartaussarjassa. Yli 1500 vuoden taakse juontuvassa raamatunlukutavassa mietiskelevä rukous yhdistyy Raamatun tekstiin syventymiseen.

Osallistuminen on mahdollista vain yhteen tai vaikka jokaiseen tuokioon, jotka pidetään viidessä kirkossa kuutena paastonajan torstaina. Hartaudet järjestetään seurakuntien ja Pirkanmaan Piipiseuran yhteistyönä.

Noin tunnin kestävät tuokiot

alkavat kello 18. Paikkoina ovat 6.3. Viinikan kirkko, 13.3. Pyhän Ristin katonlinen kirkko (Amurinkuja 21), 20.3. metodistikirkko (Alasniitynkatu 30), 27.3. vapaa-kirkko (Puutarhakatu 17), 3.4. helluntaiseurakunta Saalem (Aleksanterinkatu 18) ja 10.4. Viinikan kirkko.

Viinikan kirkko on hartauksien sarjan aloitus- ja päätöspiste.

Hautausmaiden hoidossa huomiota haasteisiin

Kunnossapidon suunnitelmalisuutta lisätään ennakoimalla tulevia haasteita, summaa Lamminpään seurakuntapuutarhuri **Matti Santala** uutta Tampereen hautausmaiden hoitosuunnitelmaa.

Vuoteen 2030 ulottuvaan suunnitelmaan on koottu kaikki Tampereella käytössä olevat hautausmaat. Hoitotoimien todetaan olevan pääosin samanlaiset niissä kaikissa.

Tampereen seitsemästä käytössä olevasta hautausmaasta vanhin eli Teiskon hautausmaa on vihitty käyttöön vuonna 1787. Eniten hautoja, noin 22 700, on Kalevankankaalla.

Paikka löydettävä kaikille

Seurakuntien on löydettävä hautapaikka kaikille tamperelaisille vainajille, myös kirkkoon kuulumattomille. Valtionrahoituksen leikkaukset ovatkin lisänneet painetta hintojen nostoon.

Suunnitelmassa täsmennetään seurakunnan ja hautaoikeuden haltioiden välistä työnjakoa hautojen hoidossa.

Santala sanoo, että epäselvyyttä seurakunnan ja hautaoikeuden haltijoiden kesken on esimerkiksi siitä, kenelle hautamuistomerkkien hoidot ja suoritukset kuuluvat, samoin ruohonhoitoon liittyvässä työnjaossa hoitohaudoilla.

Haudanhoitoon liittyvistä asioista työntekijät saavat sekä moitteita että kehuja:

– Esimerkiksi kukat ovat elävää materiaalia, samoin ruoho. Matkan varrella saattavat tuholaiset iskeä, ja sääolosuhteet vaihdella, mikä vaikuttaa hoitota-

soon. Kehuja tulee varsinkin hautausmaan yleisilmeestä, Santala kertoo.

Lintu- ja kulttuuribongareita

Seurakuntapuutarhuri **Juha Katajamäki** huomauttaa Kalevankankaan olevan selkeästi myös ulkoilualue.

– Ihmiset pitävät hautausmaata viherreänä ja rauhallisena paikkana, jossa on varjoisia alueita, eikä ole liikenteen meteliä ja pölyä.

Henkilöistä kiinnostuneet ovat hänen mukaansa selkeä kävijäryhmä. Vierailtuja ovat esimerkiksi Juice Leskisen, Väinö Linnan ja Wivi Lönnin haudat.

– Jokakesäinen näky ovat myös lintubongarit. Jonkin verran on myös kasveja kiinnostuneita kulkijoita. Myös hiljentymään tulevia kulkijoita on joukossa.

Santala vahvistaa havainnon hautausmaan virkistyskäytön lisääntymisestä myös Lamminpäässä.

Luontoa kunnioittaen

Ympäristödiplomi kannustaa luontoa kunnioittaviin toimiin. Esimerkiksi käytettyä kukkamultaa hyödynnetään viherakentamisessa, ja kasvualustan rakennusaineena käytetään biohiiltä.

Hautausmaan hoidon yhteydessä tuetaan luonnon monimuotoisuutta muun muassa lisäämällä lahopuun ja järeiden vanhojen puiden määrää.

Niittyalueita aiotaan lisätä ja linnunpönttöjä sekä hyönteishotelleja rakentaa. Istutuksiin lisätään perhosten suosimia lajeja. Pölynsidonta-aineita ei käytetä eikä kemiallista rikkakasvien torjuntaa tehdä.

Yhteisvastuu tukee nuoria

HELMIKUUN alussa alkanut Yhteisvastuukeräys juhlistaa 75-vuotista historiaansa tukemalla nuoria sekä Suomessa että maailman kriisialueilla.

Nuoret tarvitsevat mahdollisuuden uskoa tulevaisuuteen ja rakentaa itselleen turvallinen ja hyvä elämä, riippumatta taustasta tai olosuhteista.

Keräyksen tavoitteena on edistää tasa-arvoisia mahdollisuuksia, jotta jokainen nuori voi osallistua ja vaikuttaa omaan ja yhteisönsä tulevaisuuteen.

Yhteiskunnan tasapaino ja hyvinvointi riippuvat siitä, että kaikilla on mahdollisuus unelmoida ja tavoitella parempaa elämää.

Ilman tasavertaisia mahdollisuuksia yhteiskunta muuttuu epätasa-arvoiseksi ja jakautuneeksi.

Yhteisvastuukeräys 2025 keskittyy nuorten auttamiseen, jotta he voivat luottaa omaan toimijuuteensa ja rakentaa tulevaisuutta – ei vain itselleen, vaan meille kaikille ja tuleville sukupolville.

Partio vahvistaa nuorten uskoa itseensä

Yhteisvastuukeräys tukee Suomen Partiolaisten valtakunnallista toimintaa, jossa nuorten toimijuutta ja vastuunkantoa vahvistetaan. Partio tarjoaa lapsille ja nuorille mahdollisuuksia kehittää taito-

Kappeli- ja hautausmaiden välillä on päästävä kulkemaan esteettömästi ja turvallisesti myös talvella. Auraamassa on Markku Lahtinen.

Muuttuvan ilmastoon haasteisiin vastataan kiinnittämällä huomiota taimien alkuperään ja kannan kestävyys- sekä suosimalla kotimaisia ja Tampereella menestyviä eurooppalaisia kasvilajeja.

Pientyökoneet ovat vaihtumassa akukäyttöisiin, isommat päästöttömiin ja vähäpäästöisiin.

Myös yhteiskuntavastuuta

Hautausmailla toimitaan pitkälti kausityöntekijöiden varassa. Vakituksia työntekijöitä on kolmisenkymmentä. Hautaustoimi kantaa myös yhteiskuntavas-

tuuta työllistämällä harjoittelijoita ja työelämään tutustujia.

– Hautausmaiden pinta-alat kasvavat ja väestöennusteen mukaan kuolevien määrä lisääntyy, eli lisäväen tarvetta on tulevaisuudessa, Katajamäki ennakoii.

– Haasteena saada työntekijöitä, jotka ovat tottuneet tekemään fyysisesti raskasta työtä, lisää Santala.

Lamminpäässä toimisto ja sosiaalitalousuudistus uusitaan lähitulevaisuudessa. Teiskon hautausmaan toimitilat uusitaan vuonna 2025, ja Vatialan kappelin kunnostus alkaa tänä keväänä.

**Ihmiset pitävät
hautausmaata
vihreänä ja
rauhallisena
paikkana.**

Kalevankankaan huoltoalueeseen tulee muutoksia vuosikymmenen loppupuolella.

Hautausmaa voidaan ottaa muuhun käyttöön aikaisintaan, kun viimeisen vainajan hautaamisesta on kulunut 100 vuotta.

– Nykyiset hautausmaat tulevat olemaan vielä pitkään osa kaupunkia. Millaiseksi ne muuttuvat ilmaston lämmetessä ja ihmisten hautauskulttuurin kehittymisen myötä, se jää nähtäväksi, Katajamäki miettii.

Asta Kettunen

Kuva: Kirkon Ulkomaanapu/ Antti Yrjönen

Jordan Yannick Fouka työskentelee Keski-Afrikan tasavallassa rauhaa edistävällä Mbaikin nuorisoklubilla ja unelmoi lääkärin ammatista.

jaan, kokea yhteisöllisyyttä ja osallistua rauhankasvatukseen.

Kerättyjen varojen avulla poistetaan muun muassa taloudellisia esteitä, jotta mahdollisimman moni nuori voisi osallistua partiotoimintaan, kuten leireille ja retkille, sekä hankkia tarvittavia varusteita.

Lisäksi kehitetään uusia tapoja tavoittaa nuoria, joilla ei vielä ole merkityksellistä harrastusta. Näin vahvistetaan yhteisöllisyyttä, tunne- ja turvataitoja sekä moninaisuuden ymmärtämistä.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnat tekevät tärkeää nuoriso- ja sosiaalityötä.

Yhteisvastuukeräyksen tuella seurakunnat voivat kohdata ja tukea nuoria juuri heidän omista tarpeistaan – oli ky-

seessä sitten henkinen, sosiaalinen tai taloudellinen apu.

Tukea maailman kriisialueiden nuorille

Maailman kriisialueilla elävät nuoret tarvitsevat myös toivoa ja mahdollisuuksia.

Yhteisvastuu-varoilla tuetaan Kirkon Ulkomaanavun työtä, jonka tavoitteena on tarjota nuorille koulutus- ja koulunkäyntimahdollisuuksia kriisitilanteiden keskellä.

Koulutus voi avata oven parempaan tulevaisuuteen ja auttaa nuoria rakentamaan vakaampaa elämää vaikeissakin olosuhteissa.

Tampereen seurakuntien Yhteisvastuu-tapahtumia B-osassa

Parhaan palautteen partion suursampo Henri Backman on saanut nuorelta: "Kiitos, kun olet välittävä aikuinen." Hän kannustaa nuoria uteliaisuuteen ja rohkeuteen.

Partiomuistot ovat ikuisia

Partio on mukavaa yhdessä tekemistä. Se vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta ja antaa hyvän mielen. Partiossa oppii niin arkisia asioita kuin tunteaitojakin.

Teksti **Elisa af Hällström** – kuvat **Hannu Jukola**

Henri Backman, 45

- Ensihoitaja, hallintotieteiden maisteri, suursampo
- Onnettomuustilanteissa henkisen työn tehtävissä
- Työskennellyt mielenterveysambulanssin pilottihankkeessa
- Vastannut kansainvälisillä partiomatkoiilla terveydestä ja turvallisuudesta
- Lukee leireillä iltasatuja ääneen, suunnittelee iltasatupalvelua leirin aikuisille ja lapsille
- Harrasti lapsena sirkusta
- Äidinkieli ruotsi, kotiseurakunta Tammerfors svenska församling
- Motto: Minä olen, koska sinä olet, koska me olemme.
- Instagramissa @henkkab @tampereenkotkat

Partio on maailman suurin nuorisoliike, joka haluaa kasvattaa nuorista tasapainoisia, itsenäisesti ajattelevia ja vastuuntuntoisia yhteiskunnan jäseniä. Partiolaisia on 45 miljoonaa yli 200 maassa. Suomessa heitä on 65 000. Yksi heistä on tamperelainen **Henri Backman**.

– Meillä on upeita nuoria, ja jokainen yksilö on ainutlaatuinen. Toimintaa pitää sopeuttaa niin, että jokainen voi osallistua, toteaa Suomen Partiolaisia vuosina 2023–2024 johtanut Backman.

Seurakunnat toimivat Tampereella useimpien partiolippukuntien taustayhteisöinä. Käytännössä ne esimerkiksi antavat toimitiloja veloituksetta ryhmien käyttöön ja tukevat lippukuntien johtajia heidän työssään.

Vuoden 2025 Yhteisvastuukeräyksen varoja ohjataan partiotoimintaan. Heikommassa asemassa olevia voidaan auttaa partiokuluissa, kuten leirimaksujen ja retkeilyvarusteiden kustannuksissa. Missiona on myös kehittää uusia tapoja, joilla yhä useampi nuori löytää partion.

– Jäsenmäärä on pudonnut parina vuotena, mutta merkkejä noususta on, Backman sanoo.

Partiossa opitaan esimerkiksi tunne- ja taitoja sekä retkeilemään luonnossa. Kavereiden

kanssa pidetään hauskaa.

Tampereen Kotkien lippukuntalehdessä käy ilmi, että partio on sekä huumorin täyttämää että asiallista. Kiljukotka-artikkelissa kehoitetaan painokkaasti lukemaan. Sarjakuvassa huudetaan ahmatille: 'koitany käyttäytyy'. Yhteisöllisyyskin välittyy.

– Me puhumme partioveljeydestä ja partiosiskoudesta. Koemme ja olemme paljon yhdessä. Selviämme vesisateesta ja pakkasella. Ne muistot ovat ikuisia, kiteyttää Backman.

Henri Backman johtaa kerran viikossa 10–12-vuotiaiden Mäyrä-ryhmää. Siten hän on Kotkien toinen ikäkausivastaava eli suursampo. Backmanin ryhmäläiset toimivat Yhteisvastuun lipaskerääjinä Tampereen keskustassa 8. toukokuuta.

– Yleensä seikkailijat kilpailevat siitä, kuka kerää eniten, Backman hymyilee.

Kaksin kauniimpi

Kirkon auttamistyötä tekevät ovat kertoneet, että eristäytyneitä ihmisiä on nykyään jokaisessa ikäluokassa, myös lapsissa ja nuorissa. Ei ole este tulla partioon, jos on erilainen kuin valtavirtanuori.

– Mielenterveyden häiriöt ja yksinäisyys näkyvät partiossa, mutta me pystymme auttamaan nuoria. Joskus se vaatii aikaa, sanoo lippukuntansa turva-ikäisenä toimiva Backman.

Vaikeassa tilanteessa selviytymiskeinoja pohditaan yhdessä.

– Haluan olla turvallinen aikuinen, johon voi luottaa. Joskus esimerkiksi leiriarki voi olla rankkaa.

Parhaan palautteen hän on saanut nuorelta: Kiitos, kun olet välittävä aikuinen. Backman kannustaa nuoria uteliaisuuteen ja rohkeuteen.

– Aina voi mennä juttelemaan, kuten minä Linanjuhliissa vuosi sitten Alexander Stubbille, Backman tähdentää.

Kaikki ovat tervetulleita

Partiokin on kaikille avoin. Mukaan voi tulla kieleen, kulttuuriin, uskontoon, sukupuoleen ja taustaan katsomatta. Useimmiten partio aloitetaan 7-vuotiaana, mutta aikuisenakin se on mahdollista.

– Monessa lippukunnassa on nuoremmille lapsille perhepartio toimintaa, Backman vinkkaa.

Hämeen partiopiiriin toimintaan voi tutustua maksutta kuukauden ajan. Vuosimaksu on noin 80 euroa ja leiri täysihoidolla muutamia kympejä.

– Jos joku kerta jää väliin, se ei haittaa. Partiosta ei putoa pois, jos ei osaa jotain asiaa tai ole aktiivinen, kuten joissain harrastuksissa voi olla, Backman vertaa.

– Kannattaa kysyä kaveria mukaan, hän kehoittaa, ja listaa useita hyviä syitä aloittaa partio.

– Tänne tullaan hyvällä ja iloisella mielellä. Aluksi olemme aina ulkona, puretaan energiaa, leikitään ulkona, ja sitten teemme kaikenlaista. Opetellaan perustaitoja. Reissuissa on tietysti koti-ikävä, mut-

Tänne tullaan hyvällä ja iloisella mielellä. Aluksi olemme aina ulkona, puretaan energiaa, leikitään ulkona, ja sitten teemme kaikenlaista. Opetellaan perustaitoja. Reissuissa on tietysti koti-ikävä, mutta olemme sen lievittämisessä ammattilaisia.

ta olemme sen lievittämisessä ammattilaisia, Backman lupaa.

Kotkat harrastavat paljon luonnossa ja tekevät säännöllisesti metsäretkiä. Metsä on hyvä maadoittaja Backmanillekin.

– Liikunta ja luonnossa liikkuminen auttavat pysymään kunnossa ja jaksamaan, hän sanoo.

Talvilomaviikolla Kotkat retkeilevät sisarlippukunta Tampereen Lokkien kanssa.

– Kotkilla on oma leirisaari ja kaksi purjevenettä. Sanon vanhemmille aina, että opetamme lapsenne purjehtimaan. Kesällä teemme purjehdusreissun Tampereelta Virroille ja takaisin. Tänä kesänä on luvassa myös lippukunnan oma kesäleiri, Backman houkuttelee.

Kotkilla on niin ikään joulupukkipalvelu ja puhallinorkesteri osana Tampereen Nuorten Miesten Kristillisen Yhdistyksen toimintaa. Nämä seikat erottavat Kotkat muista alueen partiolippukunnista.

Hyviä vaihtoja

Backman astui Kotkien partiokoloon Tampereen keskustassa kolmikymppisenä. Se oli eräänlainen vaihtokauppa.

– Sanoin partiossa olleelle kaverilleni, että partio kiinnostaa. Sovittiin, että hän aloittaa Punaissä Ristissä ja minä partiossa, hän kertoo kymmenen vuoden takaa.

Sittemmin partion monet luottamustehtävät ovat tulleet tutuiksi. Backmanin puheenjohtajakaudella laadittiin partion ohjelmauudistus. Esimerkiksi ryhmien ikäkausiin tulee muutoksia siksi, että partiolaiset jatkaisivat harrastusta niin sanotun nivelvaiheen yli, kuten alakoulusta yläkouluun tai toiselle asteelle siirryttäessä.

– Vaeltajaikäkauden yläikäraja nostettiin jo. Partiota voi jatkaa 25 ikävuoden jälkeen. Silloin partiolaisesta tulee aikuinen, täsmentää Backman.

Kokonaisuudessaan partion ohjelmauudistus tulee voimaan kahden vuoden päästä.

Yhdessä tähtien alla

Backman oli nuorena aikuisena Suomen Punaisen Ristin (SPR) delegaattina Kosovossa, ja on partion myötä käynyt toisella puolella maapalloakin.

– Se on jäänyt sydämiin, kun oltiin Nepalissa neljän kilometrin korkeudessa. Pestiin yhdessä hampaita, ja oli tähtikirkas yö, Backman muistelee.

Liikuttavia ovat olleet seikkailijajoukkuelaisten ylioppilasjuhlatkin: pienistä lapsista oli kasvanut fiksua nuoria.

– Olen saanut partiosta ja Punaisesta Rististä paljon ystäviä ja kokemuksia ja voinut kehittää itseäni ihmisenä. Olen saanut kasvattaa ja antaa op-

Suomen Partiolaisten kirkkosuhteista vastaava Henri Backman haluaa herättää toivoa ja uskoa huomiseen.

pia ja kokemuksia monille nuorille, Backman sanoo kiittolisena.

Suomen Partiolaisten johtajatulilla hän on saanut osallistua hyviin keskusteluihin. On ollut myös hyvää yhteistyötä, yhteenkuuluvuuden tunnetta ja hauskanpitoa aamusta iltaan. Lippukunnan kesäleirejä Niinivedellä Backman kuvailee ikonisiksi.

– Parasta on, että tämä kaikki tapahtuu ilman päihkeitä, hän toteaa.

Joka toinen viikko Lielahden kirkolla kokoontuvassa SPR:n kerhossa Backman ohjaa ikäihmisiä. K60-kerhossa on ollut urkujen esittelyä, tietokilpailua ja alpakoiden silittelyä. On käyty porukalla kuntosalilla ja taidenäyttelyssäkin.

– Sinne eivät saa tulla alle 60-vuotiaat, Backman naurahtaa.

– Opetan kerhossa ensiapuakin. Sen pitäisi olla kansalaistaito, hän herättelee.

Toinen perhe

Äskettäin hallintotieteiden maisteriksi valmistunut Backman haluaisi jatko-opinnoissa tutkia mielen-terveysambulanssia, johon on ensihoitajan työssään tutustunut. Hän toivoo, että ihmiset voivat entistä paremmin ja saavat apua.

– Moni vanhempi pariskunta elää toinen toistaan tukien, eikä ole minkään avun piirissä, vaikka heillä olisi siihen oikeus. Osana työtäni ohjaan heitä avun piiriin, Backman sanoo.

Hän toivoo myös, että voisi joskus työskennellä kansainvälisissä tehtävissä. Ennen näitä haaveita on vuorokauden mittaisia työvuoroja Pirkanmaan Pelastuslaitoksella. Työkavereista keskuspaloasemalla on tullut läheisiä.

– Meillä on aina kaksi päivää töitä ja kolme vapaata. Se on kuin toinen perhe, kun ollaan jouluja ja juhannuksia yhdessä, kuvailee Backman lämpimästi.

– Tämän lehtijutun takia pitää taas viedä kakku. Se on perinne, jos esiintyy julkisuudessa, hän huoahtaa.

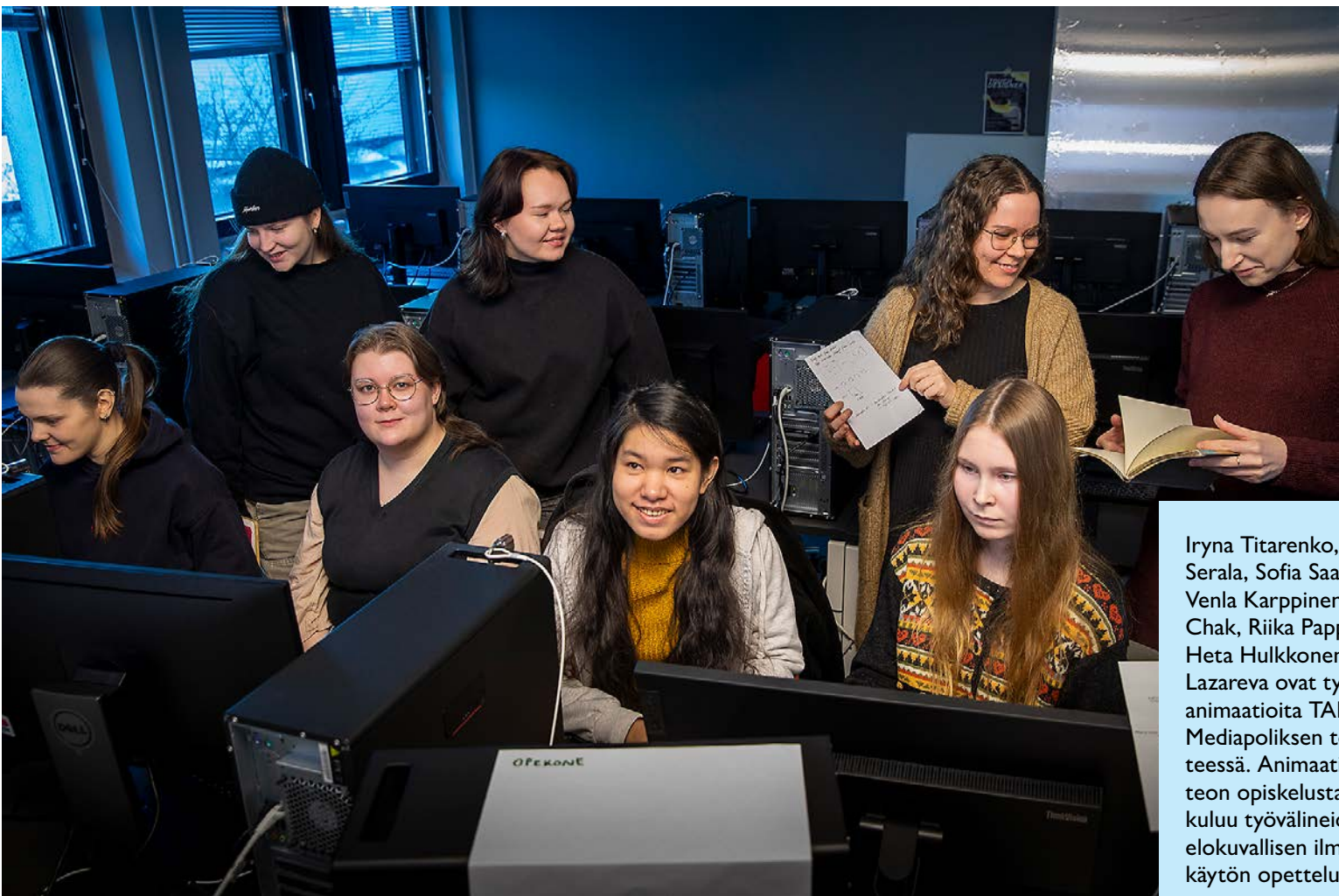
Tuore partiouutinen on, että Backman valittiin vastikään Suomen Partiolaisten kirkkosuhteista vastaavaksi jäseneksi.

– Kuvailen itseäni reilusti kristityksi. Olen saanut isovanhemmiltani oppia rakkauden kaksoiskäskystä, sanoo Ruotsalaiseen seurakuntaan kuuluva Backman.

Tampereen seurakunnat on tullut hänelle tutuksi esimerkiksi Kotkien satavuotispartiomessun ja Tuomasmessujen kautta. Jotkut tuntevat hänet lempinimellä.

– Jouluisin partiolaiset vievät Betlehemin Rauhan tulen piispoille ympäri Suomea. Tunnen Matti-piispan hyvin, ja sen takia hän kutsuu minua Henkaksi.

Lisää Yhteisvastuukeräyksestä sivuilla A 4–5

Iryna Titarenko, Bea Serala, Sofia Saarinen, Venla Karppinen, Aung Chak, Riika Pappinen, Heta Hulkkonen ja Alina Lazareva ovat työstäneet animaatioita TAMKin Mediapoliksen toimipisteessä. Animaatioiden teon opiskelusta iso osa kuluu työvälineiden ja elokuvallisen ilmaisun käytön opetteluun.

Opiskelijoilta animaatioita kirkon seinälle

Pyhäinpäivä, itsenäisyyspäivä, jouluku, uusivuosi ja ystävänpäivä olivat tarjolla aiheina, joista Tampereen ammattikorkeakoulun animaatio-opintoihin osallistuvat opiskelijat saivat valita itselleen kiinnostavimmat.

TAMK on tehnyt opiskeluun liittyvää yhteistyötä Tuomiokirkkoseurakunnan kanssa aiemminkin, ja animaatioita tehtiin nyt kolmatta kertaa. Idea videoista tuli seurakunnilta.

Yhteyshenkilönä toimivan kaupunkiteologi **Jiri Santaharjun** mukaan nuorten tekijöiden mukana seurakuntiin tulee tuoreita näkemyksiä.

– Yhteistyötä voisi mahdollisesti tehdä enemmänkin.

Yhteistyön jatkuminen vaikuttaa todennäköiseltä siksikin, että TAMKin uudessa opetussuunnitelmassa painotetaan aiempaa enemmän käytännön läheisyyttä.

Myöhempääkin käyttöä

Videoita on ollut tekemässä yhdeksän nelivuotisen Media and Arts -tutkinto-ohjelman toisen ja kolmannen vuoden opiskelijaa. **Bea Seralan** ja **Venla Karppisen** jouluaiheinen animaatio nä-

kyi Kalevan kirkon seinällä jo jouluna, mutta muutkin tallennetaan seurakunnille myöhempää käyttöä varten.

Serala ja Karppinen kertovat lähteneensä liikkeelle symboleista ja joulun hengestä. Alku oli vaikeaa, koska kyseessä oli ensimmäinen animaatiotehtävä.

– Halusimme tuoda esiin toivoa ja valoa, eli sitä, mistä joulussa on kyse, Serala selventää.

– Mietimme sellaisia symboleita, joita monet voisivat ymmärtää ja joihin voisivat samaistua. Myös he, jotka viettävät joulun yksin, jatkaa Karppinen.

Itsenäisyyspäivään liittyvän työn tekeminen alkoi **Sofia Saarisen** mukaan suomalaisen ikonografian pohdinnasta; itsenäisyyden kuvaajia ovat muun muassa kynttilät.

– Halusin lähteä liikkeelle luontotemalla, hyödyntäen esimerkiksi revontulia.

Luonto on isossa osassa myös **Heta Hulkkonen** ja **Aung Chakin** ystävänpäivän animaatiossa:

– Vaikka vuodenajat vaihtuvat, ystävyys pysyy, perustelee Hulkkonen.

Valentinuksen päivään liitetään monissa maissa romanttinen rakkaus. Chak kertoo hänelle tulleen yllätyksenä se,

Animaatiot

Yhteistyötä voisi mahdollisesti tehdä enemmänkin.

että Suomessa päivän vietossa on kyse ystävyyydestä. Heidän animaatiossaan esiintyykin kaksi ystävää.

Pyhäinpäivä tuo monen mieleen surullisia asioita, mutta **Riika Pappinen** ja **Alina Lazareva** halusivat tuoda animaatioonsa läheisten muistelemiseen liittyvää lämpöä.

– Vaikka videon aihe on haikea, kynttilät ja valo symbolisoivat sitä, että läheiset ovat elämässämme muistojemme kautta, Pappinen kertoo.

Koska toteutukselle ei ollut etukäteisrajoituksia, **Iryna Titarenkon** ja **Aino Vasaman** uudenvuoden videossa seikkailee maahan putoava ja lumiukon tapaava tähti.

– Halusimme tuoda esiin iloista vuodenvaihteen henkeä, Titarenko kertoo.

Tutkintovastaavana toimiva **Tuomo Joronen** on sitä mieltä, että animoinnin opiskelusta on hyötyä opiskelijoiden tulevaisuuden kannalta.

– Animaatioteollisuus on kasvanut yleisesti. Tätä taitoa tarvitaan kuitenkin monessa työssä, esimerkiksi graafisessa suunnittelussa, verkkosivujen toteutuksissa ja mainonnassa.

– Liikkuva kuva kukoistaa.

Asta Kettunen

Kuva: Grace Snively / Lausanne liike

Lausannen liikkeen 4. maailman evankelioimisen kongressi pidettiin Etelä-Korean Soulessa syyskuussa 2024.

Lausanne-webinaarit pureutuvat lähetykseen ja evankeliointiin

SUOMEN EVANKELINEN Allianssi, Suomen Lähetysneuvosto ja Suomen Ekumeeninen Neuvosto järjestävät tänä ja ensi vuonna webinaarisarjan maanantai-iltoihin kello 18:30–20. Aiheena 10.2. on seuraava sukupolvi, 17.3. kansallinen parannusenteko, 7.4.

kansat liikkeellä, 5.5. Pyhä Henki ja lähetys sekä 26.5. väestön ikääntyminen maailmassa.

Webinaarit ovat kaikille avoimia ja maksuttomia. Osallistumisl linkit julkaistaan järjestäjien verkkosivuilla ennen kutakin tapahtumaa.

Uusi keskusteluserja jatkuu

TAMPEREELLA alkoi tammikuussa uskonnollis-filosofinen, sitoutumaton, avoin keskustelufoorumi Uskonklubi. Sen tapaamiset järjestetään vaihtuvassa paikassa kerran kuukaudessa tiistaisin kello 18–20.

Teologi Onni Sydänlähde alustaa queer-teologiasta 18.2. Ympäristömuutoksen professori ja tietokirjailija Atte Korhola, jonka aiheina ovat kristillinen äärioikeisto ja Trump, on vuorossa 4.3. Tilaisuudet järjestetään Aleksanterin kirkon kryptassa.

Kirjailija, kansanedustaja Anna Kontula pohtii 18.3. Mummon Kammarissa, mitä sanottavaa kristillisellä teologialla on ekokatastrofiin.

Jeesus vai Paavali, kysyy teologi, pappi ja tietokirjailija Heikki Palmu 29.4. Kumppanuustalo Arttelin Kuulu-salissa (Mustalahdenkatu 22). Kevään sarjan lopettaa 27.5. sateenkaari- ja Tuomasmessu-aktiivi Leena Lampela. Hän kertoo kveekareista ja matlakirkkollisuudesta Finlaysonin kirkossa.

Lisäksi lauantaina 12.4. järjestetään uskontodialogipaneeli Arttelin Kuulu-salissa kello 13–16. Lauantaina 17.5. on vuorossa metsäpyhiinvaellus Kaupin metsässä kello 16–18. Vaeltamaan lähdetään UKK-instituutin parkkipaikalta.

Lisää: facebook.com/uskonklubi
instagram.com/uskonklubi

Siivous- ja Kodinhoitopalvelut

Nauti puhtaasta kodista. Me olemme apunasi arjen askareissa.

20 vuotta puhdasta palvelua

Siivous- ja Kodinhoitopalvelut
Dos Line Ky
www.dosline.fi / info@dosline.fi
046 8847 846

- Siivouspalvelut
- Kodinhoitopalvelut
- Arvonlisäveroton kodin tukipalvelu

Kodin siivoukset, ikkunoiden pesu, asunnon tyhjennykset. Myös remontit onnistuvat. Kotitalousvähennys!

Yhteystiedot Susanna Mankki
045 172 0868
susanna.mankki@hotmail.com

Kotona Asuen SENIORIHOIVA

050 472 2830
KotonaAsuen.fi

Luotettavaa apua kotiin jo vuodesta 2008

- Kumppanuutta ja seuranpitoa
- Alzheimer ja muistihoiva
- Henkilökohtaista hoivaa
- Viriketoimintaa
- Ruoanvalmistusta
- Kodinhoidollista avustusta
- Asiointi- ja kuljetusavustusta

Herättäjä-Yhdistys

pe 14.2. klo 18 Ystävänpäivä-seurat Viinikan pappilassa, Kaartotie 1

la 8.3. päiväretki talviveisuille Turkuun, tied. ja ilm. 1.3. mennessä Outi Lehtipuu p. 050 545 6455

Ev.lut. kirkon lestadiolainen herätysliike

ESIKOISET

Seurat ja pyhäkoulu

Sunnuntaisin klo 15 (myös verkossa)

Tervetuloa!

Uudenkylän srk-talo, Ali-Huikkaantie 13b, Tre
www.esikoiset.fi

TAMPEREEN RAUHANYHDISTYS RY.

Nekalankulma 1, Tampere

Seurat pääsääntöisesti keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 19 sekä sunnuntaisin klo 16 ja 18.

Ajantasaista toimintakalenteria ylläpidetään internetsivuilla, joista seurat on myös kuunneltavissa: tampereenrauhanyhdistys.fi

Souvenaid - Varhaisen Alzheimerin taudin ruokavaliohoitoon

24x125ml	79,00€	(norm. 106,92€)
48x125ml	149,00€	(norm. 213,84€)
72x125ml	219,00€	(norm. 320,76€)
96x125ml	289,00€	(norm. 427,68€)

Kaikki maut

Tarjoushinnat ovat voimassa 16.3.2025 saakka.
Normaalihinta on tarjousta edeltävä hinta.

Souvenaid on kliininen ravintovalmiste, joka on tarkoitettu varhaisen Alzheimerin taudin ruokavaliohoitoon. Käytettävä terveydenhuollon henkilöstön ohjauksessa.

LIELAHDEN APTEEKKI
Turvesuonkatu 2,
Lielahden Prisma-keskus
33400 Tampere
www.lielahdenapteekki.fi

PALVELEMME
Ma-Pe 9-21
La 9-18
Su 10-18

Tarjoukset voimassa myös verkkokaupassamme

Verkkokauppaostot eivät kerrytä S-ryhmän Bonusta.

Hyvä kuolindoula osaa kuunnella

Kuolindoulut on uusi ammattiryhmä, joka tarjoaa tukea elämän loppuvaiheissa. Ensimmäiset Tampereelta valmistuneet kuolindoulut saivat todistuksensa tammikuussa, toinen kurssi alkoi joulukuussa ja kolmas alkaa ensi syksynä.

Kaikkiaan koulutettuja on jo yli sata, Tampereen lisäksi Helsingissä, Turussa ja Oulussa.

– Tämä on uutta ja kaivattua osaamista. Se tuo lohtua ja läsnäoloa tilanteissa, joissa on usein vaikea löytää oikeita sanoja ja tukea, määrittelee **Jaana Salmi** koulutusta tarjoavasta Lohtu Akatemiasta.

Salmen mukaan kuolindoula on mukana sekä kuuntelemassa että auttamassa järjestämään käytännön asioita, kuten hoitotahtoa tai haudausuunitelmaa. Lisäksi hän tarjoaa tietoa elämän loppuvaiheista ja auttaa läheisiä valmistautumaan tulevaan.

– Hän ei esimerkiksi anna lääkkeitä, tee hoitopäätöksiä eikä korvaa hoitohenkilökuntaa. Doulalla ei ole myöskään valtaa tehdä päätöksiä kuolevan puolesta.

– Hän voi avustaa asiakirjojen täyttämässä, mutta ei tarjoa juridista neuvontaa. Kuolindoula ei myöskään toimi perheiden sovittelijana.

Taustalla oma kokemus

Jaana Salmen mukaan Lohtu syntyi omista kokemuksista ja tarpeesta, joka on pitkään jäänyt huomaamatta. Kun äiti sairastui syöpään, kävi ilmi, ettei kukaan tarjonnut luontevaa asiakaspolkua kuolemaan valmistautumiseen eikä sen jälkeiseen elämään.

– Kukaan ei halunnut puhua kanssamme äidin vääjäämättömästä kuolemasta, vaikka se oli jo to-

della lähellä. Äiti olisi myös halunnut jakaa ajatuksiaan elämästään ja kuolemastaan.

Salmi päätyi perustamaan hautauspalveluyrityksen, jonka rinnalle Lohtu Akatemiakin syntyi. Viime vuonna Lohtu laajeni hoiva- ja palvelutaloihin. Viola-koti Tampereella on sisällyttänyt palvelun toimintoihinsa.

Lähitapaamisissa käsitellään surun kohtaamista, keskustelutaitoja ja käytännön tilanteita. Kurssilla käydään läpi myös käytännön asioita paperisodasta hautajaisiin. Koulutus tuottaa ammattilaisia, mutta osallistujissa on myös vapaaehtoisia.

Yksi kouluttajaksi kouluttautuneista on **Marja Ruonela**, joka toteaa, että koulutuksessa johdetaan tutkimaan omia mielipiteitä, asenteita ja tunteita kuoleman aiheista.

– Kuolindoulun on täytynyt itse käsitellä kuolemaan liittyvät kokemukset ja tunteet, jotta voi tukea muita.

Muutama vuosi sitten **Emma Iso-Eskeli** toimi ystävän rinnallakulkijana lopun lähestyessä. Kuoleman mysteeri ja halu auttaa saivat hänet hakeutumaan oppiin.

– Mielestäni hyvä doula osaa kuunnella ja kuulla ja pyrkii olemaan läsnä, Iso-Eskeli sanoo.

– Se on hiljaista lohdun antoa, sanattomanakin, Ruonela toteaa.

Pyrkimyksenä on löytää jokaiselle omanlaisensa kuuntelija. Doulaa voidaan jopa vaihtaa.

Osa suuntaa yrittäjiksi

Osa koulutetuista suuntaa yrittäjiksi, joku tarjoaa lisäpalvelua ja jotkut haluavat syventää ymmärrystään esimerkiksi taiteen tai muun toiminnan parissa.

– Jotkut tulevat koulutukseen itsensä takia, koska pääsevät käsittelemään aihetta. Yleensä kuole-

Pyrimme syventämään omaa ymmärrystämme kuolemasta ja antamaan sitä kurssilaisille, Marja Ruonela ja Emma Iso-Eskeli sanovat.

lema viedään valkoisten verhojen taakse. Koulutuksessa myös voimakas kuolemanpelko useimmiten hälvenee, toteaa Iso-Eskeli.

Ruonelan työtausta on vanhustyössä ja elämän loppuvaiheen hoitajuudessa.

– Ajauduin ajattelemaan, että kuolema on luontainen prosessi. Mutta ymmärsin myös, että tukea kuolevan läheisille ei oikeastaan anneta.

Entä kuka toimii niiden ihmisten hyväksi, joilla

Kuolemaklubilla keskustellaan hautajaiskulttuurin muutoksista

MUUTTUVASSA MAAILMASSA myös kuolemaan liittyvät seremoniat muuttuvat, eikä vainajan hyvästelyyn ole vain yhtä tapaa.

Hautajaiskulttuurin muuttuminen on keskustelun teemana Pispalan kirkon helmikuisella Kuolemaklubilla. Kuolemaklubi järjestetään nyt toista kertaa.

Keskustelua ovat alustamassa Sinuiksi-yhdistyksen toiminnanjohtaja Mico Ylimäki, Vapaa-ajattelijoiden juhlapuhevastaava Laura Mäntysalo, pastori Virpi Sipola Kirkkohallituksesta ja suntio Mikko Saros Tampereen seurakuntien hautauspalveluista. Keskustelua luotsaa taiteilija Teemu Mäki.

Pispalan kirkon pappi **Jaana Rantala** sanoo,

että Kuolemaklubeilla vaikeitakin aiheita voi käsitellä yhdessä.

– Kuolemaklubeilla omia ajatuksiaan kuole-

masta voi peilata muiden kanssa, kertoo Rantala.

Kevään aikana Pispalassa kokoonnutaan Kuolemaklubille myös 22. maaliskuuta ja 19. huhtikuuta.

Klubit ovat johdantoa marraskuussa 2025 järjestettävälle Kuolevainen-tapahtumalle. Kuolemaa käsittelevän tapahtumakokonaisuuden ohjelmassa on taidenäyttelyitä, keskustelutilaisuuksia, luentoja ja konsertteja. Tapahtuman ohjelmistoa julkaistaan kevään aikana.

Kuolemaklubille 8.2. kello 17 Pispalan kirkossa on vapaa pääsy. Tilaisuutta voi seurata Harjun seurakunnan YouTube-kanavalla [youtube.com/@harjunseurakunta](https://www.youtube.com/@harjunseurakunta)

Kaarina Lehtisalo

ei ole läheisiä? Ruonela näitä asiat vaivasivat niin, että hän opiskeli myös geronomiksi, vanhustyön asiantuntijaksi.

Alun perin kirkon nuorisotyönohjaajaksi kouluttautunut Ruonela huomauttaa, että kuolindoulilla on samat eettiset periaatteet kuin sairaalasielunhoidon ja diakoniatyön ammattilaisilla.

– Kirkosta puhutaan kuoleman asiantuntijana, mutta kirkon työntekijät tapaavat usein ihmiset sitten, kun suru jo on. Kuolindoula eivät myöskään sido työaika eikä annettu aika, ja hänellä on mahdollisuus paneutua yhden tietyn ihmisen asioihin.

Sairaalassa omaisen luona hän huomasi, ettei naapurivuoteen vieressä käynyt kukaan.

– Ymmärrän hoitajien kiireen. Kuolindoulina me pyrimme täyttämään aukkoa.

Merkityksellistä tekemistä

Äänekoskelainen **Sinikka Halminen** oli mukana ensimmäisessä Tampereella järjestetyssä koulutuksessa. Kokemus oli myönteinen.

Yksityisyrittäjänä Halminen oli jo muutama vuosi kaivannut arjen rutiinien lisäksi tai tilalle jotakin merkityksellisempää, motivoivampaa tekemistä.

– Olen 60-vuotias, joten olen elämäni aikana kohdannut monta kuolemaa. Äitini kuoli 84-vuotiaana syksyllä 2023 potkaisi minut

entistä tarmokkaammin etsimään uutta sisältöä elämäni.

Etukäteen Halminen odotti sekä toisen ihmisen uudenlaisen kohtaamisen oppimista että käytännön oppeja. Tämän lisäksi hän kokee oppineensa paljon itsestään ja saaneensa henkisiä välineitä käsitellä omia suruja.

Kokemus muutti elämän:

– Tavoitteenani on vähän kerrassaan luopua nykyisestä yritystoiminnastani ja keskittyä kuolindoula-palveluiden tarjoamiseen.

Isoimpana oppina Halminen pitää sitä, että mikään ei ole tärkeämpää kuin toisen ihmisen luottamuksellinen, läsnäoleva kuunteleminen.

– Oppeja käytän jo nyt sekä työssäni että vapaa-ajassani pyrkimällä antamaan enemmän aikaa kohtaamilleni ihmisille.

Halminen kertoo jo lapsuusperheessä oppineensa kuoleman olevan luonnollinen osa elämää. Jokainen kuolema kuitenkin koskettaa eri tavalla.

Halminen vinkki niille, jotka miettivät, että läheiselle tai itselle voisi olla hyötyä kuolindoulasta, on tarpeiden miettiminen: tarvitseeko apua asiakirjojen kanssa, käytännön apua arkeen vaiko kanssakulkijaa.

– Tärkeää on kohdata doula etukäteen.

Teksti: **Asta Kettunen**

Kuvat: **Rami Marjamäki**

Sairaalasielunhoitoa jo sata vuotta

KIRKON SAIRAALASIELUNHOITO viettää tänä vuonna 100-vuotissyntymäpäiväänsä.

Sairaalapappi tukee elämän muutostilanteissa, kriisin keskellä, vakavassa sairastumisessa ja kuoleman läheisyydessä.

Sairaalapapit työskentelevät pääasiassa sairaaloissa, kotisairaloissa ja kotisairaanhoidossa. Joillakin paikkakunnilla he myös päivystävät viikonloppuisin. Työ perustuu hyvinvointialueen ja seurakunnan väliseen sopimukseen. Kokopäiväisiä sairaalapappeja on nyt 115.

Sairaalasielunhoidon asiantuntija **Virpi Sipola** Kirkkohallituksesta kertoo, että sairaalapappeja osallistuu saattohoitoon muiden ammattilaisten ohella.

– Saattohoito toteutuu moniammatillisena yhteistyönä.

Saattohoito on osa palliativista hoitoa, eli henkeä uhkaavaa tai kuolemaan johtavaa sairautta sairastavien potilaiden ja heidän läheistensä hoitoa.

Vapaaehtoisten rooli on tärkeä

Viime keväänä päättyneen saattohoidon vapaaehtoistoiminnan kehittämishankkeen eli SAAVA-hankkeen tavoitteena oli tuoda vapaaehtoiset pysyväksi osaksi hyvää saattohoitoa kaikkialla Suomessa.

Tampere kuului hankkeen pilottikuntiin, ja Kaukaharjukeskuksen johtaja **Kirsi-Maria Hirsikangas** kehuu kokemusta äärimmäisen arvokkaaksi, sillä asukkaiden saattohoidon laatu on parantunut.

– Monellakaan ei ole läheisiä, jotka tulisivat vierelle, kun saattohoidon aika on.

Merkityksellistä on Hirsikankaan mukaan se, että vapaaehtoiset ovat asukkaiden rinnalla jo ennen saattohoitoa. Vapaaehtoinen luo turvaa niin asukkaille, heidän läheisilleen kuin ammattilaisillekin.

Tays sairaaloiden palliativisen hoidon osastoilla saattohoidon vapaaehtoistoimintaa koordinoi OLKA Pirkanmaa.

– Koulutusyhteistyöhön SAAVA-hanke ja heidän luomansa koulutuskokonaisuus tarjosi hyvän pohjan. Sairaalasielunhoidon kanssa teemme yhteistyötä muun muassa saattohoidon vapaaehtoisten työnohjauksen osalta, kertoo vapaaehtoistoiminnan koordinaattori **Eveliina Jussila** Artteli-kumppanuusyhdistyksestä.

Pirkanmaan Hoitokodissa vapaaehtoistyön rooli on perinteisesti ollut saattohoidossa hyvin tärkeä. Hoitokodissa tehdään vuosittain noin 15 000 tuntia vapaaehtoistyötä.

Vapaaehtoistoiminnan ohjaajan **Johanna Collianderin** mukaan SAAVA selkeytti entisestään uusien saattohoidon vapaaehtoisten koulutusta. Kokonaisuuksia hiotaan jatkossakin.

– Yhteistyö OLKA Pirkanmaan ja Sointu Senioripalvelujen kanssa on mahdollistanut ”leveämmät hartiat”.

Asta Kettunen

Vapaaehtoistoiminnan esittely maanantaina 31.3.

kello 16.30–19.30 Pirkanmaan Hoitokodissa.

Lisätiedot ja ilmoittautuminen: johanna.colliander@

pirkanmaanhoitokoti.fi, p. 050 440 1338

Härmälän kirkossa on esillä Terttu Virtasen 13 upeaa akvarellityötä. Kalastaja-työ on ikuistanut isänsä.

Akvarelleja elämästä

Terttu Virtasen akvarellityöt kertovat tekijänsä elämästä, mieliharrastuksista sekä rakkaudesta luontoon. Tauluihin voi tutustua Härmälän kirkossa.

– Maalaaminen on minulle rakas harrastus. Toinen on puutarhanhoito, ja se antaa ai-heita myös maalaamiseen. Usein vain käy niin, että kun menen maalausvälineiden kanssa puutarhaan, se kutsuukin minua töihin, hymyilee Virtanen, joka edelleen jaksaa puuhailla omakotitalonsa pihalla 98 ikävuodestaan huolimatta.

Virtanen sai näyttelykutsun Härmälän kirkkoon, kun hän osallistui Eteläisen seurakunnan järjestä-mille ikäihmisten syntymäpäiväkahveille.

Puutarhaharrastuksesta kertoo muun muassa vä-rikäs Päivänhattu-työ.

– Monivuotinen kasvi menestyy hyvin ja kukkii upeasti elo-syyskuussa, ja olen maalannut sitä pal-jon, kertoo ylpeä viherpeukalo.

Kolmas rakas harrastus on liikunta; pihatyöt, voimistelu sekä aikoinaan hiihtokin, johon liittyy teos *Kelo*. Myös näyttely on nimetty sen mukaan.

– Kerran Lapissa hiihtäessäni näin hienon kelon, ja valokuvasin sen. Kotiin päästyäni maalasin sen. Lappi on ollut minulle rakas paikka, ja sen luonto puhuttelee minua. Keloä katsoessa tulee mieleen asioita ihmiselämästäkin.

Kalastaja-taulu on muisto Virtasen isästä, in-nokkaasta kalamiehestä, joka kävi verkoilla vielä yli 80-vuotiaana.

– Kerran olimme kalassa Pyhäjärvellä. Olin sou-tajana, ja isä laski verkkoja seisaaltaan. Kevyt lasi-kuituvene keikkui, ja aloin pelätä, että hän putoaa veteen. Sanoin, että en lähde enää soutajaksi, jos seisot veneessä. Siitä lähtien hän laski verkot is-tualtaan.

Virtanen on piirtänyt lapsesta asti. Rakkaus ku-vataiteisiin on kodin perintöä, sillä hänen äitinsä maalasi öljyväreillä.

– Minä teen aina akvarellitöitä. Se on vaikeaa, mutta kun siihen pääsee sisälle, tulee tuloksia.

Virtanen sai kuvataideopetusta opiskellessaan kansakoulunopettajaksi Hämeenlinnan seminaa-riissa.

Koulun kesälomilla Kissanmaan koulun opet-taja osallistui monien kansanopistojen kursseihin. Maalausvälineet olivat mukana myös matkoilla Es-panjassa.

Virtanen jäi eläkkeelle vuonna 1987. Hän käy edelleen viikoittain maalaamassa Tampereen kan-salliset seniorit -yhdistyksen Maalikut-kuvataide-kerhossa.

– Siellä olen saanut paljon hyvää opetusta ja mo-nia viisaita neuvoja, kiittää Virtanen.

– Maalaan niin kauan, kun sivellin pysyy kädessä ja erotan värit toisistaan.

Teksti: **Kirsi Airikka**

Kuva: **Hannu Jukola**

KELO – Terttu Virtasen taidenäyttely esillä helmikuun loppuun Härmälän kirkossa.

Avoimna kirkon aukioloaikoina.

Maksutonta näyttelytilaa tarjolla kuvataiteilijoille ja harrastajille Härmälän kirkossa.

Yhteydenotot: Päivi Repo, paivi.repo@evl.fi

Uskonnonlukutaito korostuu konfliktialttiissa maailmassa

Uskon, että me kaikki jaamme syvän huolen siitä, että kaikkea muuta suvaitaan, paitsi Raamattuun perustuvaa, kristillistä uskoa.

Erityinen huoli on niistä lapsista ja nuorista, jotka eivät kuule sanomaa Jeesuksesta. Varhaiskasvatuksen ja koulun uskonnonopetus korostuu heidän kohdallaan.

Oman uskonnon opetuksen merkitystä voidaan perustella myös sellaisin argumentein, jotka ovat yleisesti hyväksyttävissä.

EU-maissa elävistä yhä useampi on eri kulttuuritaustasta kuin alueen niin sanottu kantaväestö.

Kyvyttömyys ymmärtää uskontoja johtaa helposti pelkotiloihin, sillä tuntematonta on aina helppo pelätä. Tosin joskus varovaisuus ja pelko ovat aiheellisiakin.

Turhat pelot puolestaan rajoittavat havaintokykyä, ja nähdään vain sellaista, mikä vahvistaa ennakkoluuloja.

Maailmanlaajuiset konfliktit eri uskonnoista ja kulttuureista kotoisin olevien ryhmien välillä ovat kasvussa.

Euroopan ongelmia, esimerkiksi terroriuhkaan liittyviä haasteita ei pystytä ratkaisemaan, ellei uskontoja ymmärretä ja huomioida.

Kansainvälistyvässä maailmassa tieto muista uskonnoista auttaisi ymmärtämään myös uskontojen kulttuurista ja poliittista merkitystä. Kyseessä on siis myös turvallisuusulottuvuus.

Riittämätön tai vääristynyt tieto eri uskonnoista johtaa helposti yleistyksiin. Jos edustaa tiettyä ryhmää, ei välttämättä jaa kaikkea siihen liittyvää. Myös meistä voi ihmisillä olla vääristynyt käsitys esimerkiksi yksittäisten, ikävien tapausten vuoksi.

Kaikista uskonnoista löytyy tahoja, jotka pyrkivät käyttämään uskontoa vallankäytön välineenä. Uskonnonlukutaitoon sisältyy siis myös kyky tarkastella kriittisesti uskontoihin mahdollisesti liittyvää vallankäyttöä.

Historiaa ja uskontoja heikosti tuntevat ovat valitettavasti alttiimpia ääriliikkeille ja propagandalle.

Kannatankin sellaista uskonnonopetusta, johon kuuluvat oman uskonnon lisäksi muut uskonnot. Uskonnonlukutaito on aivan yhtä oleellista nykyään kuin medialukutaitokin.

Riitta Kuismanen
sosiaalipsykologi, Pirkkala

Mistä sodat kumpuavat?

Joulukuun *Sillassa* (12/2024) oli lukijan kirjoitus otsikolla Sota vai Rauha. Siinä oli lainaus laulusta: ”Viha vaino pois, rauha parempi ois”. Yksinkertaista! Vai onko sittenkään?

Vaan mikä on ihminen? Luojan luoma. Raamattua en juuri lue, enkä hallitse. Tutuksi se on tullut lapsuudessa, kun mummu, äiti ja sisko pitivät pyhäkoulua. Opetus oli selkeä: Jumala on kaikkietävä ja kaikkivaltias, Tai-vaan ja maan Luoja. Hiuskaan ei päästäsi katkea hänen tietämättään.

Itseäni joskus askarruttaa ajatus, että Jumala teki ihmisen tomusta, naisen miehen kylkiluusta! Eikö kaikkietävänä nähnyt, että jotain meni vikaan? Jumala katui tekoaan (1. Moos. kirja, luvut 2–3, 6) Mielestäni oli syytäkin.

Raamatusta monet rangaistukset ovat ankaria, käsketään esimerkiksi kivittämään kuoliaaksi. Lapsia pitää rakastaa vitsalla, ja naiset vaietkoot seurakunnassa. Ankaraksi, jopa kohtuuttomaksi koen kohdan: ”Jos joku tulee minun tyköni eikä vihaa isäänsä ja äitiänsä, vaimoaan, lapsiaan, veljiään, sisariaan, vieläpä omaa elämänsä, ei voi olla minun opetuslapseni.” Jotain sotaista näissä ohjeissa on.

(Toimituksen huomautus: Vuoden 1992 Raamatun-käännöksessä: ”Jos joku tulee minun luokseni mutta ei ole valmis luopumaan isästään ja äidistään, vaimostaan ja lapsistaan, veljistään ja sisaristaan, vieläpä omasta elämästään, hän ei voi olla minun opetuslapseni.” (Lukas 14:26)

Sotia on historia täynnä. Jumalaa on rukoiltu vihollisuuksien molemmiin puolin. Minäkin lainaan laulun sanoja. Katri-Helenan esittämässä *Äänesi mä kuulen* -laulussa sanotaan: ”Käännyn puoleenne, kapteeni kuunnellakaa, minun rakkaani ei ole luotu sotimaan.”

Kuka on luotu sotimaan? Mistä sodat kumpuavat? Sotasankareita ihaillaan? Aika risti-riitaista tämä elämä on, vaan on elämisen arvoista.

Pirkko Lehto-Järvinen

Kutsu tutkimukseen: Mikä on elämän tarkoitus?

Mikä on elämän tarkoitus? Itä-Suomen yliopistossa on lähdetty selvittämään elämän perimmäistä tarkoitusta ja tarkoituksettomuutta koskevia uskomuksia. Millaisissa tilanteissa asiaa erityisesti mietitään, ovatko ajatukset muuttuneet iän myötä ja millaisia tunteita pohdintaan liittyy?

Tutkimukseen haetaan täysi-ikäisiä vastajia, jotka asuvat Suomessa. Kysely on auki 31.5. saakka.

Lisätietoja ja kysely: go.uef.fi/tarkoituis

Mitä sulle kuuluu?

“**HEI**, pitkästä aikaa, mitä sulle kuuluu?” oli kysymys, jota minulta kysyttiin useita kertoja kirkon valtakunnallisessa tapahtumassa tammikuun alussa. Kysyjinä olivat entiset työkaverit tai yhteistyökumppanit, ja heidän vilpittömän kiinnostuksensa kuulumisiini tuntui hyvältä.

TÄMÄ ARKINEN, usein kysytty kysymys pitää sisällään paljon merkityksiä. Varsinkin, kun sinä kysyt joltakulta: “Mitä sinulle kuuluu?” Haluatko todella tietää, miten toinen voi? Vai kysytkö vain tavan vuoksi? Molemmat syyt ovat oikeita ja hyviä, koska aina tuntuu hyvältä, kun itsestä ollaan kiinnostuneita.

Kuulumisten kysyminen tarkoittaa, että teillä on jotain yhteistä; kokemuksia tai että kuulutte samaan yhteisöön. Meille kaikille on tärkeää kuulua johonkin. Oli kyseessä sitten perhe, työyhteisö, harrastusryhmä tai mikä tahansa oma porukka.

YHDESSÄOLO ja yhdessä tekeminen, yhteisöllisyys, ovat ihmisen perustarpeita. Kuinka hyvältä tuntuu-kaan jutella asioista porukassa, tehdä yhdessä asioita, olla eri mieltä ja erityisesti samaa mieltä.

Ihmisten välinen vuorovaikutus, kommunikaatio, on elintärkeää – ehkä jopa tärkeintä elämässä. Pelkkä tämän tiedostaminen voi kannustaa pitämään yhteyttä ystäviin tai vaikka aloittamaan keskustelun tuntemattomien kanssa.

PARASTA ON, että saatat antaa toiselle hyväksytyksi tulemisen kokemuksen. Voit olla hänelle lähimmäinen, hänen ainoa keskustelukumppaninsa sinä päivänä.

Tein työurani kansainvälisessä järjestössä, jonka tunnuslause on “...että he kaikki olisivat yhtä...”. Tärkein työväline oli kohdata ihminen sellaisena kuin hän on. Siinä sitä oli itsellä opettelemista.

Lopuksi vielä vinkki yhtä olemisesta. Katso ja kuuntele YLE Areenasta viime itsenäisyyspäivän ekuinen jumalanpalvelus, erityisesti saarna. Siinä on ohjetta meille kaikille toistemme huomaamisesta, kunnioittamisesta ja yhdessä olemisesta.

Jari Juhola

Tampereen seurakuntien
viestintäjohtokunnan puheenjohtaja

Kuva: Juuso Westerlund

Sattumuksia kirkon kulmilta

Lindroosien talo koivuineen aivan 1900-luvun alussa.

Istutuksia Tuomiokirkolla

Puistoissa on kiva lorveksia, mutta viime aikoina sieluni päälle on alkanut käydä se, etten tunnista niiden tavallisimpiakaan kasviasukkeja – jos nyt vaahtera jätetään laskuista.

Tiedollista aukkoa täyttääkseni hankin jouluksi kirjan *Tampereen kaupunkiluonto* (2008), tiikeriloikkasin sen kimppuun ja kylläpä sain yllättyä. En muista, olenko aiemmin nauranut ääneen luontokirjaa lukiessani.

Muun hyvän ohella teoksesta löytyy Puistojen parhaimmisto -osio, johon Tampereen kirkkokeitaista ovat päässeet Tammerkosken, Liisan-, Aleksanterin- ja Tuomiokirkonpuistot.

Suoritus on oivallinen, koska valikointi on tehty kaupunkiekologisin kriteerein. Korkeatasoisen arkkitehtuurin ympärillä on siis myös ensiluokkaista taajamaluontoa.

Esimerkiksi Tuomiokirkonpuisto on saanut pisteitä kukkivista puista, eli koristeomeinoista ja Satakunnankadun varren syreeneistä, sekä kotimaisten lajien käytöstä: länsilaidassa kasvavat pähkinäpensas ja erityinen ratkaisu, tamminen aita.

Yksi valintaperusteista oli myös se, ”onko valituilla lajeilla jotain kerrottavaa kävijöille”, ja Tuomiokirkolla tällaista ”älykästä puistosuunnittelua” edustaa amerikantuliainen, Suomen suurin hopeavaahtera.

Mutta löytyy puistosta toinenkin istutus, jolla olisi jotain kerrottavaa. Ja kotimainenkin se on.

Tampereen historiasta laajalti kirjoittanut, edellisessä Sattumuksessa esiintynyt

Kyllikki Helenius nimittäin omistaa *Tarinoita Tampereelta* -kirjassaan (1991) kokonaisen luvun puiston eteläpuolen koukeroisille koivuille.

Erityinen ulkomuoto johtuu kuulemma siitä, että puut kokivat kovia kirkon rakentamisvaiheessa, yli vuosisata sitten.

Varttuneita yksilöitä siis, ja jos tarinaan on uskomisen, tiedetään niiden ikä varsin tarkkaan.

Kerrotaan nimittäin, että koivut on istutanut tontilla asunut ajuri Jooseppi Lindroos jälkikasvunsa syntymän kunniaksi – yksi per lapsi. Ja koska isäntä ehti eläessään saada kaksi poikaa (Karlén eli Kallen 1891 ja Laurin 1894) sekä tytön (Olgan 1892), pitäisi rykelmässä olla kolme valkokylkistä vanhusta.

Heleniuksen jutussa onkin kuva koivuista, ja Vapriikin tietojen mukaan ne olivat pystyssä vielä 2004.

Paikan päällä käydessäni en kuitenkaan löytänyt enää kuin yhden sopivan ikäiseltä vaikuttavan puun. Mutta olipahan se vielä sentään!

Voi siis olla, että Lindroosien perheestä on Tuomiokirkolla – ainakin toistaiseksi – elävä muisto. Vielä kun tietäisi, mikä koivuista on jäljellä. Kalle, Olga vai Lauri?

Mikko Pollari

Lähteet:

Helenius, Kyllikki: *Tarinoita Tampereelta* (Tampere-Seura 1991);
Ranta, Pertti & Rahkonen, Pekka: *Tampereen kaupunkiluonto* (Tampere-Seura 2008)

Kuva: Vapriikin kuva-arkistot William Lomax

Kuva: Eva Wäljas

Kalevan kirkon ja Vanhan kirkon julkisivut valaistaan Ukrainan sodan vuosipäivän viikonloppuna.

Musiikkihartaus Ukrainan sodan alkamisen vuosipäivänä

Venäjän hyökkäyssodan alkamisesta Ukrainaan tulee kulu-neeksi kolme vuotta 24. helmikuuta. Tampereen seurakun-nat ja Tampereen kaupunki järjestävät yhteisen We stand with Ukraine -musiikkihartauden vuosipäivän iltana kello 19 Kalevan kirkossa.

– Haluamme tilaisuuden kautta viestiä, että olemme edelleen Ukrainan tukena ja rukoilemme oikeudenmu-kaisen rauhan puolesta, kertoo tapahtumassa puhuva tuo-miorovasti **Olli-Pekka Silfverhuth**.

Musiikkihartaudessa kuullaan puheenvuoro myös Tampereen konsernijohtajalta Juha Yli-Rajalalta.

Sopraano Julia Kovrigina-Famba ja kontratenori Stanis-lav Kriuchkov esittävät tilaisuudessa osia G.B. Pergolesin teoksesta *Stabat Mater*. Tapahtumassa lauletaan myös virsi 600 yhteislauluna.

Eva Wäljas

Saksan puhuminen innostaa

Ruotsalaisen seurakunnan saksankielinen keskusteluker-ho tiettyinä perjantaina kello 15 Svenska Hemmetissä on tullut koko ajan suosittumaksi.

Ensi kertaa vuorossa on urheiluaihe, kun saksalaisen jalkapallon tuntija Eero Pirttijärvi kertoo 21. helmikuuta harrastuksestaan. Saksasta kotoisin oleva Silvia Salminen alustaa 28. maaliskuuta keskustelua Hampuri-teemasta.

Kevään viimeinen vieras on saksankielen eläkkeellä oleva lehtori, Brigitte Reuter, joka kertoo 25. huhtikuuta Paula Modersohn-Beckerista.

– Noin kolmannes osallistujista on ruotsinkielisiä, kol-mannes suomenkielisiä ja kolmannes saksankielisiä, mutta esitelmä ja keskustelu ovat saksaksi, kertoo Berliini-faniksi tunnustautuva kanttori **Paula Sirén**.

Eurooppa-päivänä 9.5. tarjolla on vielä muutaman osal-listujan toivoma Franskaklubben.

Puhumisista huolehtii kanttori Anna Arola, ja kolman-tena vetäjänä toimii Marianne Hesthammer.

Asta Kettunen

Kuva: Paula Sirén

Muutaman kerran kävijöitä on ollut enemmän kuin paikkoja, mutta tuoleja on siirrelty huoneeseen lisää.

”Kirjallisuus, teatteri, historia ja tutkimus jaksavat kiinnostaa vuodesta toiseen, mutta kirjoittaminen on minulle aina ollut tapa olla läsnä elämässä ja yhteisöissä”, toteaa Hanna Suutela.

”Kirjoittaminen on tapa olla läsnä elämässä”

SILLAN toinen uusi kolumnisti **Hanna Suutela** on Tampereen Työväen Teatterin dramaturgi. Joensuussa kasvanut käsikirjoittaja ja teatterintutkija teki teatteritieteen väitöskirjansa Helsingin yliopistossa Sakari Puurusen ohjauksesta oopperaan *Viimeiset kiusaukset* vuonna 1999.

Valinta Tampereen yliopiston jo lakkauteen Teatterin ja draaman tutkimuksen oppiaineen professoriksi Tampereen yliopistoon toi hänet perheineen vuonna 2005 Tampereelle, jossa Suutela on viihtynyt siitä lähtien.

– Teatterintutkijana minua on kiinnostanut erityisesti kotimainen teatterihistoria ja näytelmäkirjallisuus sekä ohjaajan taide, kertoo Suutela.

Yhtenä tärkeimmistä tutkimuksistaan Suutela pitää kirjaansa *Impyet. Näyttelijättäret Suomalaisen Teatterin palveluksessa*, joka selvitti ensimmäisten ammattimaisten naisnäyttelijöiden urapolkuja 1800-luvulla.

Kaikkiaan 16 vuotta kestäneellä professorikaudellaan Suutela osallistui aktiivisesti muun muassa monitieteisen Cultural Studies -ohjelman kehittämiseen. Hän on toimittanut useita artikkelikokoelmia, joista *Sairaala-*

klovnit Suomessa on yltänyt jo kolmanteen painokseensa.

– Viime vuosikymmenen aikana teatterintutkijana julkaiseminen on jäänyt käsikirjoittajan roolini alle, toteaa Suutela, joka on vuodesta 2019 työskennellyt dramaturgina.

Oma lempilaji ovat lukiolaisille kirjoitetut musikaalit, joita hän on kirjoittanut useita. Maija Koskenalustan säveltämä *Hullu prinssi, eli totuus siitä, kuinka haarukka tuli Suomeen* yhdistää projektina monia Suutelan kiinnostuksen kohteita, musiikista ja historiasta teatteripuvustukseen.

– Nuorille kirjoittaminen on koko teatterikentän näkökulmasta tärkeää taimikasvatus- ta. Lukiot, joissa taidekasvatukseen teatteritoiminnalla panostetaan, tekevät merkittävää työtä paitsi koulunsa yhteisöllisyyden myös kotimaisen taidealan tulevaisuuden puolesta.

Perheen, Tampereen yliopiston ja TTT:n työtehtävien lisäksi Suutelaa ovat konkreettisesti kiinnittäneet Tampereelle omat sukujuuret ja siirtolapuutarhamökki Niihaman ryhmäpuutarhassa. **S**

Kolumnit verkossa: siltalehti.fi/puheenvuorot

Tampereen psalmi vuonna 1959

JOONAS KOKKOSEN *Viimeiset kiusaukset* täyttää 50 vuotta. On hienoa muistaa kotimaisen oopperan merkkipaalu, sillä puoli vuosisataa myös unohtaa paljon.

Ooppera perustuu säveltäjän serkun, kirjailija Lauri Kokkosen modernistiseen näytelmään, joka oli vuonna 1959 saanut toisen palkinnon Tampereen kotimaisen näytelmän kirjoituskilpailussa. Kilpailu oli aikanaan tamperelaisten teattereiden yhteinen ponnistus.

Oopperaversio Viimeisistä kiusauksista on säilyttänyt rakenteissaan sekä näytelmän kantaesityksen ohjanneen Eino Salmelaisen että oopperan ohjaajan Sakari Puurusen dramaturgisen osuuden merkkiteoksen muotoutumisessa.

TAMPEREEN NÄYTELMÄKILPAILUN voittajan sijaan on painunut pitkälti unohduksiin. Ensimmäisen palkinnon sai Walentin Chorellin *Ruoho*.

Professori Chorell oli kotimaisen draaman tunnettuja nimiä. Hän työskenteli paitsi kirjailijana myös psykologian opettajana. Hänen näytelmissään keskeistä oli ihmisen mielen psykologinen tutkimus, ehkä hieman samaan tapaan kuin esimerkiksi Tennessee Williamsin näytelmissä.

Ihmisen elinpäivät ovat kuin ruoho.

Kiinnostavaa Ruohossa on, että ne olivat eri kirjailijoiden työtä, ja ne kantaesitettiin eri teattereissa.

Ydinviestissään ne kuitenkin käyttivät tekstissään yhtä ja samaa *Psalmia* 103. *Kiitä Herraa, minun sieluni muodostui oopperassa kuvaksi kiitollisesta mielestä kuoleman edessä.*

CHORELLIN RUHOSSA jo näytelmän nimi viittaa toisiin saman psalmin jakeisiin, jotka olivat yhtä lailla puhutelleet vuoden 1959 mielenmaisemaa. Niihin, joissa sanotaan, että ihmisen elinpäivät ovat kuin ruoho.

Olimme suurmiehiä tai pieniä historianmurusia: kun tuuli kulkee meidän ylitsemme, ei meitä enää ole, eikä meidän asuinsijamme meitä enää tunne. **S**

Kirjoittaja on professori ja Tampereen Työväen Teatterin dramaturgi

12. vuosikerta

Kustantaja / julkaisija: Tampereen ev. lut. seurakunnat

Toimitus:

päätoimittaja Kirsi Airikka, 050 381 0970
toimitussihteeri Asta Kettunen, 050 438 2716

s-posti: toimitus@siltalehti.fi ja etunimi.sukunimi@evl.fi

Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere

Kaupalliset ilmoitukset:

Mediamyynti Sacrum-Kotimaa Oy
Juha Kurvinen p. 040 665 5983

s-posti:
etunimi.sukunimi@kotimaa.fi

Jakelu: Tamperelainen

Jakelupalaute: [jakelupalaute.fi/silta](mailto:jakelupalaute.fi@silta) tai Suomen Suoramainonta
Tampere, 040 085 9766

Tilaukset:

sari.laakso@evl.fi, 03 219 0111

Taitto: Timo Saarinen / pelagus.fi

Painosmäärä: 90 000 kpl

Paino: Sanoma Manu, Tampere

ISSN 2342-0979 (painettu)

ISSN 2342-0987 (verkkojulkaisu)

Seuraavat lehdet ilmestyvät: **5.3.**, aineisto viimeistään 12.2., **2.4.**, aineisto viimeistään 10.3.

Taikatalven kemut -tapahtumaa vietettiin Tampere-talon Muumimuseossa 5. tammikuuta.

Kuvat Muumimuseo/ Mikko Vares, Tove Janssonin teokset © Moomin Characters™

Muumien juhluvuosi kutsuu kaikkia

Tampere on maailman ainoan Muumimuseon koti. Tänä vuonna koko kaupunki juhlii, sillä ensimmäisen muumitarinan julkaisusta on kulunut tasan 80 vuotta.

Muumitalossa ovat ovet aina auki, ja niin myös Tampereella. Tampereen kaupunki kutsuu niin asukkaita kuin vierailijoitakin osallistumaan Muumi 80 -juhluvuoden tapahtumiin.

– Kuten muumitarinoissa, myös juhluvuoden tapahtumissa halutaan nostaa esiin ystävyyttä ja moninaisuutta, luontoa ja kodin merkitystä, kertoo juhluvuoden projektipäällikkö **Niina Niiniluoto** Tampereen kaupungilta.

– Tapahtumia järjestetään ympäri vuoden, ja niiden tarkoitus on innostaa leikkiin, tarinankerrontaan, lukemiseen ja taiteisiin. Suuri osa ohjelmistosta on maksutonta.

Seikkailu Muumimuseon kotikaupungissa -tapahtuma innostaa erityisesti lapsiperheitä suunnistamaan hauskosten ja toiminnallisten pisteiden välillä eri puolilla kaupunkia talviloman alussa 22.–23. helmikuuta.

Valopolku Siilinkarin majakalle Mikäli Näsijärvi jäätyy turvallisesti, luvassa on myös 22.2.–2.3. avoinna ole-

Museo

**Tapah-
tumissa
halutaan
nostaa esiin
ystävyyttä
ja moni-
naisuutta,
luontoa
ja kodin
merkitystä.**

va muumiteemainen valopolku Ranta-Tampellasta Siilinkarin majakalle, josta löytyy muumimaisia yllätyksiä sekä aamusta iltaan palveleva kahvila.

Säveltäjä Minna Leinosen teos *Kuinkas sitten kävikään?* saa maailmanensi-iltansa 6. maaliskuuta Tampere Filharmonian konsertissa. Konserttilippuja voi ostaa Tampere-talosta.

– Tampereen kirjastot tarjoavat maksuttomia muumilukupiirejä pitkin kevättä, ja Metson Fakta-illassa 2. huhtikuuta keskustellaan siitä, mitä voimme oppia muumeilta demokratiasta, kertoo Niiniluoto.

Taidepajat tarjoavat seuraa

Pääkirjasto Metso tarjoaa keväällä myös muumiteemaisen kuvasuunnistusseikkailun, johon voi osallistua aukioloaikojen puitteissa 3.2.–30.4.

Kansainväliseen Minun muumitaloni -kilpailuun voivat osallistua kaikki innostuneet 30. huhtikuuta mennessä.

– Jos kotona yksin tekeminen ei houkuta, sekä Muumimuseo että lastenkulttuurikeskus Rulla järjestävät taidepajoja, joissa omaa kilpailuteosta voi työstää, vinkkaa Niina Niiniluoto.

Lisäksi kalenteriin kannattaa laittaa Muumimuseon Tervetuloa Muumitaloon -näyttely, joka avautuu 7. kesä-

kuuta sekä Tampere-talolla 9. elokuuta järjestettävä Suuri syntymäpäiväjuhla -tapahtuma, joka huipentuu maksuttomaan Sorsapuiston puistokonserttiin.

Satu Keltanen

Lisätietoja juhluvuoden tapahtumista: muumimuseo.fi/muumi-80

Tampereen kaupunki kutsuu niin asukkaita kuin vierailijoitakin osallistumaan Muumi 80 -juhluvuoden tapahtumiin. Suuri osa ohjelmistosta on maksutonta.

Kuva: Aku Poutanen

Maa aikojen alusta -konsertti esitettiin ensimmäisen kerran Turussa helmikuussa 2024 (kuva). Kalevan kirkoon se tulee 2. maaliskuuta.

Välähdyksiä menneisyydestä ja valoja modernista maailmasta

Maa aikojen alusta – immerstiivinen äänimaisemakonsertti vie yleisön aikamatkalle kalevalanpäivän viikonloppuna, sunnuntaina 2. maaliskuuta Kalevan kirkossa. Kiehtovat sävellykset yhdistyvät improvisoituihin äänimaisemiin sekä näyttävään video- ja valotaiteeseen.

Joukko taiteen ammattilaisia johdattaa kuulijat aikamatkalle tarkastelemaan, mitä Kalevan kirkossa ja sen ympäristössä on tapahtunut.

Faktaa ja fiktiota yhdistelevä konsertti etenee myyttisestä maailman luomisesta moderniin nykyaikaan. Jokainen aikakausi ja siinä eläneet sukupolvet jättävät jonkinlaisen jäljen itsestään seuraaville sukupolville.

– Kaleva ja sen historia kantavat sisällään paljon onnellisia tarinoita, mutta myös verisen sisällissodan ja menetyksen jälkiä, pohtii tuottaja **Anette Kaukonen**, jonka käsikirjoitusluonnokseen teos pohjaa.

Turun seudulta kotoisin olevat taiteilijat ovat innokkaasti keränneet historiatietoja ja tarinoita tamperelaisilta asiantuntijoilta konsertin kehyskertomusta varten.

Pyhyiden kokemuksia

Työryhmä inspiroitui myös siitä, miten luterilaisuutta edustava monumentaalinen Kalevan kirkko käy vuoropuhelua alueen muinaissuomalaiseen uskoon ja Kalevalaan yhdistyvien viittausten kanssa.

Konsertti

– Kehyskertomus herättääkin tarkastelemaan kaiken yhteyttä. Suurissa maailmanuskonnoissa tätä kutsutaan käsitteellä pyhä. Kirkon arkkitehtuuri, musiikki ja seinille projisoitu taide luovat rauhoittumisen ja pyhän tilan, jossa voi kokea yhteyttä ikaikaiseen.

Lauluyhtye Efektia johtaa konsertissa Satu Luukkonen. Äänimaisemien suunnittelusta sekä johdosta vastaa teatterisäveltäjä-muusikko Kari Mäkiranta, joka on säveltänyt osan kappaleista. Hänen pianonsa ohella kuullaan Teemu Mastovaaran selloa sekä Jaakko Mattelmäen viulua. Tamperelaisvahvistuksena toimii nuorisokuoro Sympaatti, jonka johtajana on Emmi Kleemola.

Myös Tampereen tuomiokirkon johtava kanttori Osmo Honkanen kytkeytyy konserttiin yllättävällä tavalla.

– Konsertin nuotteja selailllessani tajusin, että ohjelmistossa on Honkasen sävellys *Mysteeri*. Liikomme kappaleen aikana kuoron kanssa kirkkotilassa ja soitamme erilaisia kiehtovia soittimia, kertoo Kaukonen, joka on sopinut konsertin käytännön asioista juuri Honkasen kanssa.

Mari Aggen valoprojisoinnit sekä Marja Haapakankaan videotaide luovat kirkkoon tila- ja aikaulottuvuuksia sekä suomalaisia mielenmaje-

Kirsi Airikka

Maa aikojen alusta 2.3. kello 18.30 Kalevan kirkossa. Liput ennakoon: 25 €, liput ovelta 30 €. Konserttia tukee Musiikin edistämissäätiö (MES).

Piispa Juha Pihkalan muistelmateokset julkaistaan

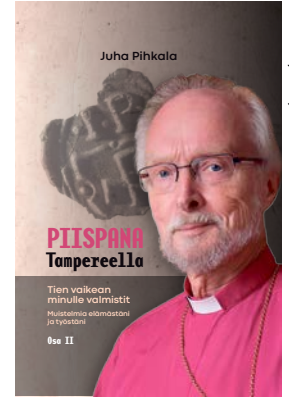
Tampereen piispa emeritus Juha Pihkalan kaksiosaisen muistelmateoksen molemmat osat ovat valmis-
tuneet, ja kirjojen yhteistä julkaisutilaisuutta vietetään keskiviikkona 12. helmikuuta kello 16–18 Finlaysonin kirkossa.

Tien vaikean minulle valmistiit – Muistelmia elämästäni ja työstäni. Osa I (Väyläkirjat, 2024) kertoo Pihkalan perhetaustasta ja nuoruudesta.

Toinen osa *Piispana Tampereella. Osa 2* (Väyläkirjat, 2025) keskittyy Pihkalan työskentelyyn Tampereen hiippakunnan piispana, Suomen Lähetysseuran johtokunnan puheenjohtajana sekä hänen ekumeenisiin yhteyksiinsä ja luottamustehtäviinsä.

Piispa selvittää avoimesti myös eräiden seurakuntien sekä Lähetysseuran vaikeiden ongelmien hoitamista.

Tilaisuudessa vierailee ja kertoo kirjastaan myös Ruotsin ensimmäinen naispiispa, suomalaissyntyinen Tuulikki Koivunen Bylund, joka on julkaissut muistelmansa *Elämää isolla lusikalla* (Väyläkirjat, 2024). Ei-uskonnollisessa kodissa kasvaneena hän teki lopulta merkittävän kirkollisen työuran vieraissa maassa.

Kuva: Väyläkirjat

Laikun vuosi on myös kuvataiteen juhlaa

Kulttuuritalo Laikun tämän vuoden näyttelyt käsittelevät muun muassa empatiaa, synestesiaa ja kuolevaisuutta. Yhteensä 16 näyttelyssä nähdään monia tekniikoita niin videotaiteesta tekstiilitaiteeseen kuin metalligrafikasta mehiläisvahaveistoksiin.

Sata vuotta täyttävää Laikkua eli vanhaa kirjastotaloa juhlistaan helmi-maaliskuussa myös erityisessä näyttelyssä, johon lainataan teoksia yksityishenkilöiden kotikokoelmista. Galleriassa on esillä myös tarinoita siitä, miksi ne ovat omistajilleen erityisen tärkeitä.

Näyttelyihin on vapaa pääsy, ja ne ovat auki Laikun aukioloaikoina.

Lisää: tampere.fi/kulttuuritalo-laikku

Pirkanmaan kirjoituskilpailu on meneillään

Tampereen kaupunginkirjaston vuosittain järjestämää Pirkanmaan kirjoituskilpailuun voi osallistua helmikuun loppuun saakka. Kilpailu on tarkoitettu Pirkanmaalla asuville, työskenteleville tai opiskeleville harrastajakirjoittajille.

Kilpailun tarkoituksena on tukea uusia lahjakkaita kirjoittajia ja tarjota heille mahdollisuus saada tekstejään julkisuuteen.

Lisää: tampere.fi/kirjastot/pirkanmaan-kirjoituskilpailu

Lisää konsertteja sivulla B 8

"Nyt ei jännitä enää niin paljon kuin ensimmäisellä kerralla", hymyilevät Raija ja Jukka Wäljas, jotka vihittiin Vanhassa kirkossa 60 vuotta sitten.

Kuva: Tuula Vartiainen

Vanhassa kirkossa on monta aihetta juhlaan

Vanha kirkko on ollut vahva osa tamperelaisten elämää jo 200 vuotta. Kirkon ohella tänä vuonna juhlivat **Raija ja Jukka Wäljas**, jotka menivät naimisiin vuonna 1965 Vanhassa kirkossa.

– Se on meille rakas kirkko, johon liittyy lämpimiä muistoja. Myös sisareni on vihitty Vanhassa kirkossa, kertoo Raija Wäljas.

Syyskuussa tulee kuluneeksi 60 vuotta siitä, kun Wäljakset astelivat yhdessä alttarille. Kummallekin oli itsestään selvää, että naimisiin mennään kirkossa, ja avioliitto saa Jumalan siunauksen.

– Kirkollinen vihkiminen on aina ollut tärkeä perinne meidän molempien suvuissa, miettii Jukka Wäljas.

Sukujen yhdistymistä juhlittiin häissä Domuksella ison vierasjoukon kera. Tiivis yhteys läheisiin ja sukulaisiin on myös jatkunut pitkän avioliiton aikana, ja tapaamisia järjestetään säännöllisesti.

– Läheiset ihmiset, perhe ja suku ovat antaneet

valtavasti merkitystä elämään, miettii pariskunta, joka kannustaa nuoria ihmisiä sitoutumaan avioliittoon ja perustamaan perheen.

Wäljasten avioliiton tukipilareita ovat olleet luottamus, rehellisyys ja kannustus. Yhteistyö omassa yrityksessä on opettanut myös tekemään kompromisseja pitkän yhteisen matkan aikana.

Läheinen suhde kirkkoon on molemmille jo lapsuuden perua. Viinikan kirkko on ollut kummankin lapsuuden kotikirkko, joka on tullut tutuksi erityisesti omien mummojen ansiosta. Raija Wäljaksen mummola sijaitsi Nekalassa, ja Jukka Wäljaksen lapsuudenkoti oli Viinikassa.

– Oma mummoni oli mukana diakoniatyössäkin, kun elettiin kovia aikoja sodan jälkeen. Silloin ihmiset tarvitsivat paljon henkistä ja aineellista apua. Nyt maailmassa on taas paljon ikäviä asioita, ja kirkon tuki on monille tarpeen, miettii Jukka Wäljas.

Vanhasta kirkosta ovat mieleen jääneet erityi-

sesti jumalanpalvelukset, joihin kutsuttiin mukaan myös Tampereelle vuonna 2015 saapuneita pakolaisia. Jukka Wäljas teki tuolloin heidän parissaan vapaaehtoistyötä Marhaban-keskuksessa Kalevan kirkossa.

Wäljakset ovat hyvillä mielin seuranneet Vanhan kirkon viime vuosien elämää. Pyhättö suo kokoon-tumispaikeksi monille ryhmille, ja kahvila on avoinna kolmena päivänä viikossa. Walk in -lyhytterapiaa tarjotaan nuorille maanantaisin.

– Myös tapuli on saatu hienosti käyttöön, kun siellä on toiminut Skeittitapuli ja kahvila. Kun Keskustorilla on tapahtumia, myös kirkko on aina avoinna ihmisille, iloitsee Jukka Wäljas.

– Vanha kirkko on aina ollut helposti lähestyttävä ja kodikas kirkko. Se on sellainen keskustan sielu, miettii Raija Wäljas.

Kirsi Airikka

Lisätietoja: vanhakirkko.fi

